

Litteratur-Oversigt

I 1950 er der, saa vidt jeg véd, ikke udkommet nogen Bog, der specielt omhandler Emner her fra Nordvestsjælland. Derimod findes der et og andet Sted mindre Artikler med Tilknytning hertil.

I Dansk kulturhistorisk Museumsforenings nye Aarbog „*Danske Museer*“ I er der et Bidrag fra vor gamle Formand, Kredslæge Møller: Syndebukken fra Flinterup, en sjælden og mærkelig Genstand, som Kalundborg Museum fik i 1940, en Egeplanke med et udskaarret Hovede af en Buk, omgivet af Ornamentik og dateret 1778. Lokal Overlevering fortæller, at enhver, som havde begaaet en Synd, vilde blive befriet, naar han gik gennem den Dor, hvorover Syndebukken var ophængt. I en anden, rigt illustreret Afhandling fortæller undertegnede om „Laagpotter med dobbelte Vægge, en Gruppe dansk Lertøj fra d. 18. Aarh.“, nogle af disse morsomme og kønne Ting er lavet af Holbæk-Potte-magere. Aarbogens største Bidrag er Kai Uldalls Signerede Kellinghusen-Fajancer, med 50 Illustrationer. — Det kan iøvrigt stærkt anbefales alle, som interesserer sig for de rige Samlinger af gamle, smukke Ting, som findes i vore Provinsmuseer, at sikre sig denne Aarbog (Hassings Forlag).

I *Jul i Holbæk 1950* har Frits Heide skrevet nogle Erindringer fra Holbæk Skole i 90'erne, Skuespiller Martin Jensen fortæller om Sommerrevyer i Holbæk 1911—25, C. B. Schlægelberger om Musikforeningen 1900—50, Jørgen Petersen om Præsten Jens Krag og hans Lysekroner i Gislinge Kirke, og endelig giver undertegnede i en lang Artikel et Billede af Livet i de gamle Købmands-gaarde i Holbæk.

Jul i Kalundborg har flere smaa lokalhistoriske Bidrag, f. Eks. Kapt. A. P. Botveds „En gammel Kalundborg-Dreng kigger paa Byen“, N. Christiansens „Tidsbillede fra Sejero“, Kr. J. Højbergs Jubilæumsartikel om Kal. Handelsstandsforening, Helene Hansens om Birkemosegaard, Carl Olsens Erindringer fra det gamle Spisehus, Anna Myrhojs Stykke om Kalundborg Latinskoole og H. H. Schiotts om Sejero.

Fortid og Nutid, Tidsskr. f. Kulturhistorie og Lokalhistorie, udgives af D. hist. Fællesforening, 18. Bd. Hefte 2, indeholder bl. a. Arkivar E. Marquards: Fra Rigsarkivets første Halvsekel og Hans Brandts: Byhistoriske Arkiver (en Nydannelse indenfor Fællesforeningen, Arkiver, som samler paa Dokumenter, Protokoller, Foreningsarkiver, Dagbøger, Breve og Billeder til Oplysning om Byens Historie). Nekrologer over Kredslæge Møller og Peter Holm, en Oversigt over de videnskabelige Institutioners Arbejde i 1949, en Oversigt (af Dr. C. I. Becker) over Litteratur om Danmarks Forhistorie 1945—48, en Række Anmeldelser af ny Litteratur, og endelig Referater af Aarsmoderne i D. hist. Fællesforening og i D. kulturh. Museumsforening. Alle historisk interesserede bør være Abonnenter paa dette Tidsskrift (Favorpris 6 Kr. v. Henvendelse til undertegnede).

Endelig vil jeg gerne gøre opmærksom paa den „*Danmarks Historie*“, som D. d. Forlag er begyndt at udsende. Den er udarbejdet af „Historikergruppen“ under Redaktion af Axel Steensberg, Ib Koch-Olsen og Johan Hvidtfeldt; der kommer 13 Hefter à 4 Kr. Jeg har set de to første Hefter (i et storartet Omslag af Høyrup), som indeholder følgende Afsnit: Museumsinsp. Holger Rasmussen: Da Menneskene kom til Danmark, Dr. Axel Steensberg: De første Bønder og de første Landsbyer, Dr. Roar Skovmand: Vikingerne, Kongen og Kirken, og Mag. Erik Bach: Danmark og Østersøen. Alle Artiklerne er illustreret med smukke, oftest helt nye Fotografier. Det tegner til at blive en god Bog, disse to Bind Danmarks Historie, bygget paa de nyeste Resultater af den historiske Forskning og fortalt i et klart og letlæst Sprog.

A. T.